

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ



Збірник матеріалів  
Міжнародної конференції  
(м. Харків, 21 березня 2025 року)

Харків  
ХНМУ  
2025

УДК 37.013:61(082)  
А43

Затверджено Вченою радою ХНМУ.  
Протокол № 8 від 24.04.2025 р.

**Редакційна колегія:**

В. В. М'ясоєдов,  
Н. М. Савельєва,  
О. В. Кривошопка,  
Ю. О. Садовниченко,  
Л. В. Фоміна,  
І. В. Корнейко,  
І. В. Киричок,  
В. В. Брітякова,  
В. Ю. Джамєєв,  
Н. О. Нікуліна,  
П. Д. Перцев

А43 **Актуальні** питання педагогіки вищої медичної освіти: зб. матеріалів Міжнар. конф. (м. Харків, 21 берез. 2025 р.) / ред. кол.: В. В. М'ясоєдов, Н. М. Савельєва, О. В. Кривошопка та ін. Харків: ХНМУ, 2025. — 235 с.

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітніх програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

УДК 37.013:61(082)

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний  
медичний університет, 2025  
© В. В. М'ясоєдов, Н. М. Савельєва,  
О. В. Кривошопка та ін., 2025

# ЗМІСТ

---

Оновлення курикулуму вищої медичної освіти в умовах турбулентності <i>М'ясоєдов В. В., Садовниченко Ю. О.</i> . . . . .	8
The influence of wall colour and classroom decor on the psychoemotional state and motivation to learn <i>Bielova I. O., Bohachova O. S.</i> . . . . .	10
The role of information and communication technologies in improving practical skills of medical students <i>Dikal M. V., Kopchuk T. G.</i> . . . . .	13
Variable models of blended learning for students of higher education institutions <i>Dikal M. V., Kopchuk T. G.</i> . . . . .	14
Relevance and specificity of teaching the subject 'Military Hygiene' as part of military medical training of foreign students <i>Gerasymenko O. I.</i> . . . . .	16
Current research and evidence in artificial intelligence in medical education: a review <i>Li Haiyan, Kalnytska V.</i> . . . . .	19
Social-emotional intelligence and the existential needs of medical students in the context of using artificial intelligence in learning foreign languages <i>Iukhno N. V., Gusak O. G.</i> . . . . .	22
Good clinical practice in the quality management system of teaching internal medicine: methodological aspects <i>Kapustnyk V. A., Shelest B. O., Kalmykov O. O., Babycheva O. O.</i> . . . . .	24
Application of a case method in the study of orthodontics <i>Kobtseva O. A.</i> . . . . .	26
Synergistic integration of artificial intelligence (AI) and traditional pedagogical approaches to enhance learning outcomes in Latin and medical terminology <i>Kolisnyk M.</i> . . . . .	28
Non-violent communication in teacher-student dialogue in the educational process <i>Korobchanska A. B., Kolisnik I. L., Lutenko M. A.</i> . . . . .	30
Medical terminology in English: challenges and ways to overcome them <i>Krasnoschok V. V.</i> . . . . .	32
Postgraduate education of healthcare specialists as a component of continuous professional education <i>Podpriadova A. A., Pomohaibo K. G., Sokol K. M.</i> . . . . .	35
Interactive methods in teaching internal medicine <i>Sadovenko O. L., Latogoose Yu. I., Brek V. V., Prokhorenko V. L.</i> . . . . .	37
The future of anatomy learning: virtual reality in medical education <i>Sharifi M., Dehtiarova O., Brechka N.</i> . . . . .	39
Особливості використання гейміфікації при вивченні психології в закладі вищої медичної освіти <i>Абасалієва О. М., Кравець Д. О.</i> . . . . .	41
Психологічна підтримка майбутніх лікарів з особливими освітніми потребами у процесі професійного становлення <i>Абасалієва О. М., Шейко А. О.</i> . . . . .	44
Медична освіта в Австрії сьогодні <i>Абашик В. О.</i> . . . . .	46
Використання штучного інтелекту у вивченні англійської мови студентами-медиками <i>Азат'ян В. І.</i> . . . . .	49



Психоемоційний стан здобувачів вищої медичної освіти під час пандемії COVID-19 <i>Алієв Р. Б., Шаповалова А. С., Алієв Р. Ф.</i> . . . . .	52
Можливості мультимедійних технологій у післядипломному навчанні лікарів <i>Антонян І. М., Россіхін В. В., Бухмін О. В., Демченко С. М.</i> . . . . .	53
Проблема формування інформаційної компетентності майбутніх фахівців у галузі медицини під час їх професійного становлення <i>Астахов В. М., Бацилева О. В.</i> . . . . .	55
Післядипломна медична освіта, принципи оптимізації навчального процесу <i>Балашова І. В., Лисий І. С., Дукова О. Р.</i> . . . . .	58
Роль педагога-лікаря в підготовці здобувачів освіти <i>Бездітко Т. В., Срьоменко Г. В., Піонова О. М.</i> . . . . .	60
Важлива роль освітнього компонента «Клінічна фармакологія» в сучасній медичній освіті та клінічній практиці <i>Біловог О. М., Князькова І. І., Дунаєва І. П., Кірієнко О. М.</i> . . . . .	63
Впровадження симуляційного навчання у викладанні освітнього компонента «Клінічна фармакологія»: переваги та виклики <i>Біловог О. М., Князькова І. І., Дунаєва І. П., Молодан Д. В., Барбашова В. О.</i> . . . . .	64
Щодо післядипломної підготовки лікарів із професійної патології в умовах воєнного стану <i>Боровик І. Г., Бандурян В. В., Нікуліна Г. Л.</i> . . . . .	65
Застосування електронних підручників в освітній системі <i>Бухмін О. В., Антонян І. М., Россіхін В. В., Геглюк О. М.</i> . . . . .	67
Комплексне оцінювання компетентностей при навчанні лікарів-інтернів внутрішньої медицини <i>Волошина О. Б., Балашова І. В., Ковальчук Л. І.</i> . . . . .	70
Основні тренди профорієнтаційної роботи під час воєнного стану в Харківському національному медичному університеті <i>Головачова В. О., Бугайова О. В., Макеева Н. І., Андрущенко В. В.</i> . . . . .	72
Самостійна робота як одна із складових навчального процесу лікарів-інтернів <i>Гончарь М. О., Сенаторова Г. С., Тельнова Л. Г.</i> . . . . .	74
Методичні трансформації в медичному інституті м. Сум: відповідаємо на виклики війни <i>Горбась В. А.</i> . . . . .	77
Педагогічна майстерність викладача медичного університету як комплексний та багатогранний процес професійного розвитку <i>Гусєв В. М., Хапченкова Д. С., Срьомленко С. А.</i> . . . . .	79
Можливість застосування сучасних українських пісень в якості водія ритму при навчанні СЛР <i>Девіняк О. Т., Рего О. Ю., Непійнова Н. Е.</i> . . . . .	81
Змішана модель організації навчального процесу при вивченні біохімії <i>Денисенко С. А., Наконечна О. А., Стеценко С. О.</i> . . . . .	83
Післядипломна освіта неврологів у сучасних умовах <i>Дубенко О. Є., Гребенюк Г. В., Черненко А. Г.</i> . . . . .	85
Акредитація освітніх програм підготовки фахівців з медицини в Японії <i>Дудіна О. В.</i> . . . . .	87
Тенденції впровадження штучного інтелекту (ШІ) у вищу освіту <i>Заболотна І. І.</i> . . . . .	90
Інтерактивне навчання гігієни та екології через 3D моделювання операційних блоків у BLENDER і UNITY <i>Завгородній І. В., Литовченко О. Л., Біличенко Н. П., Ліхніна Р. В., Лисак М. С.</i> . . . . .	92
Біоетичні аспекти опанування практичних навичок при підготовці медичних сестер <i>Завгородня Л. В.</i> . . . . .	95
Використання штучного інтелекту в навчальному процесі <i>Йосипенко В. Р.</i> . . . . .	96
Особливості відпрацювання практичних навичок лікарів-курсантів на курсах спеціалізації з ендокринології <i>Караченцев Ю. І., Кравчун Н. О., Кравчун П. П., Чернявська І. В.</i> . . . . .	98

5. Rajendran D. Impact of Artificial Intelligence in Education. / Rajendran D., Kumar A. // International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET). — 2021. — 16(14). — 204 — 223.
6. Siau K. The Role of Artificial Intelligence in Teaching and Learning in Higher Education. / Siau K. // Journal of Computing Sciences in Colleges, 36(4). — 2021. — 18 — 24.

## ■ Комунікативні навички в педіатрії: запорука довіри та ефективного лікування

**Макеєва Н. І., Дяченко М. С., Андрущенко В. В.**

*Харківський національний медичний університет, Харків, Україна*

Кожна професія, що передбачає взаємодію в системі «людина — людина», ґрунтується на навичках спілкування. Якщо ж говорити про медицину та взаємодію медичного персоналу з пацієнтами, то розуміння, усвідомлення, навчіння й опанування цих навичок стає вельми значущим, а подекуди й вирішальним у подальшій реалізації власної фаховості: у діагностиці, формуванні прихильності, а саме у варіанті терапевтичного альянсу, лікуванні й реабілітації. [1]. Ефективна комунікація означає довіру до лікаря та залучення пацієнта до терапевтичної дії та реабілітації, створення мети «життя без хвороби» та мотивації до зміни якості життя на краще. Комунікативні навички у сфері охорони здоров'я мають багато спільного між різними спеціальностями та сферами, але кожна спеціальність має свою специфіку. Зрозуміло, що спеціалізована комунікація відрізняється між педіатрією та хірургією, геріатрією, фармацією, кардіологією, гінекологією, стоматологією, психіатрією тощо.

Ефективна комунікація є наріжним каменем успішної медичної практики, особливо в педіатрії. Спілкування між лікарем, маленьким пацієнтом та його батьками відіграє вирішальну роль у встановленні довіри, покращенні діагностики та забезпеченні ефективного лікування. Комунікація в педіатрії дуже важлива для встановлення довіри [3]. Діти часто відчують страх і тривогу в медичному середовищі. Уміння лікаря налагодити контакт, пояснити процедури простими словами та проявити емпатію допомагає дитині почуватися комфортно та безпечно.

Довіра батьків також є важливою. Вони повинні відчувати, що лікар компетентний, уважний і готовий відповісти на всі їхні запитання.

Ефективна комунікація веде до точної діагностики: маленькі діти не завжди можуть чітко описати свої симптоми. Уміння лікаря спостерігати, слухати та ставити правильні запитання допомагає отримати

повну картину стану здоров'я дитини [2]. Батьки є важливим джерелом інформації про дитину, тому їхні спостереження та занепокоєння повинні бути враховані.

Чітке пояснення плану лікування та рекомендацій щодо догляду допомагає батькам зрозуміти, як правильно доглядати за дитиною вдома. Відкрите спілкування дозволяє вчасно виявити будь-які побічні ефекти лікування та внести необхідні корективи.

На кафедрі педіатрії №2 Харківського національного медичного університету під час гібридного навчання здобувачі опановують навички ефективної комунікації в педіатрії, а саме: уміння слухати та спостерігати; здатність пояснювати складні медичні терміни простими словами; уміння проявляти емпатію та співчуття; уміння працювати з дітьми різного віку та темпераменту; уміння надавати чіткі та зрозумілі інструкції. Для цього ми активно використовуємо аналіз клінічних випадків та рольові ігри. Аналіз клінічних випадків дозволяє учасникам навчитися адаптувати свої комунікативні навички до різних ситуацій та потреб. Цей метод може бути корисним для розвитку навичок критичного мислення, аналізу ситуацій та прийняття рішень. Рольові ігри можуть бути корисними для розвитку емпатії, уміння вирішувати конфлікти, вести переговори тощо. Усе це дозволяє учасникам побачити ситуацію з різних точок зору та відпрацювати навички спілкування в різних контекстах.

Комунікативні навички є невід'ємною частиною професійної компетентності в педіатрії. Ефективна комунікація сприяє встановленню довіри, покращенню якості медичної допомоги та підвищенню задоволеності пацієнтів. Необхідно постійно вдосконалювати комунікативні навички шляхом навчання та практики.

### **Перелік використаних джерел**

1. Комунікативні навички лікаря: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. та фахівців практ. мед. / О. С. Чабан, О. О. Хаустова, І. А. Коваль та ін.; за заг. ред. О. С. Чабана. 2-ге вид., переробл і доповн. — К.: Видавець Заславський О. Ю., 2021. — 429 с.
2. Основи загальної та медичної психології. За ред. І. С. Вітенко, О. С. Чабана. Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. 435 с.
3. Коваль І. А., Максименко С. Д., Папуча М. В., Максименко К. С. Медична психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2010. 516 с.